

C174 – LEE23

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

26 april 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Joris Vandenbroucke tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over ecologische schade ten gevolge van ruimingswerken door polders en wateringen	
Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over polders en wateringen die geen rekening houden met het integraal waterbeleid	1
Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de opvolging van het saneringsplan fijn stof	6
Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het beheer van voor de natuur waardevolle restpercelen in eigendom van Waterwegen en Zeekanaal	8
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over industriële lozingen van kwik in water en lucht	10
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toepassing van het National Emission Ceilings (NEC) reductieprogramma	12

Waarnemend voorzitter: de heer Erik Matthijs

Vraag om uitleg van de heer Joris Vandenbroucke tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over ecologische schade ten gevolge van ruimingswerken door polders en wateringen

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over polders en wateringen die geen rekening houden met het integraal waterbeleid

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil naar aanleiding van een incident in de Vallei van de Zwarte Beek graag een aantal vragen stellen over de werking van de polders en wateringen. De Vallei van de Zwarte Beek ligt in de gemeente Beringen en is een erkend natuurgebied van 1200 hectare groot. In de beek leeft een heel zeldzame vissoort: de beekprik. De beekprik is een bijlage II-soort van de Europese Habitatrichtlijn. We zijn bijgevolg verplicht om alle mogelijke inspanningen te leveren om het leefgebied van deze soort te beschermen.

Ik krijg helaas de indruk dat op het terrein exact het tegenovergestelde gebeurt. Op dinsdag 27 maart is de watering Het Schulens Broek het gebied ingetrokken met een zware graafmachine en heeft de Zwarte Beek met grove middelen uitgegraven. De watering heeft het slib geruimd waarin de larven van de beekprik overleven. De medewerkers van vzw Natuurpunt, die instaan voor het beheer van het natuurgebied, vonden aan de oppervlakte van dat slib honderden dode larven en volwassen vissen.

Het is helaas niet de eerste keer dat dit gebeurt. In 2003 heeft de watering Het Schulens Broek in hetzelfde gebied verbredings- en verdiepingswerken uitgevoerd die resulteerden in een biotoopsvernietiging van de beekprik. Dat gaf in juni 2003 aanleiding tot een juridische procedure die helaas tot op heden zonder gevolg is gebleven. Het zal u niet verbazen dat het inmiddels slecht gesteld is met de beekprik.

Dat is geen wonder als we de activiteiten van Het Schulens Broek aftoetsen aan de uitgangspunten van het decreet integraal waterbeleid. Dat decreet bevat de volgende doelstelling: "het voorkomen en zelfs verbeteren en herstellen van de verdere achteruitgang van aquatische ecosystemen, van rechtstreeks van waterlichamen

afhankelijke terrestrische ecosystemen en van waterrijke gebieden." We kunnen alleen maar concluderen dat het decreet integraal waterbeleid absoluut niet door de watering wordt gerespecteerd.

De speciale beschermingszone voor de beekprik, de Vallei van de Zwarte Beek, heeft niet alleen te lijden onder de activiteiten van de watering, maar ook onder het feit dat de engagementen van de Vlaamse Regering van 1999 niet voldoende worden nagekomen. Naar aanleiding van een officiële klacht van vzw Natuurpunt bij de Europese Commissie over tal van inbreuken tegen de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, hebben de voormalige ministers Kelchtermans en Dua twaalf herstel- en instandhoudingsmaatregelen aangekondigd.

Tot op heden werden drie ervan uitgevoerd en met vier andere werd begonnen, maar voor vijf maatregelen werden de engagementen helemaal niet nagekomen. Zo werd een onderdeel van een recreatieoord dat vlakbij de speciale beschermingszone ligt, niet aangekocht. Geen enkel initiatief werd genomen om een aanpassing van het Vogelrichtlijngebied voor te bereiden of uit te werken. Er werden geen vernattingsprojecten op touw gezet. Er werden geen maatregelen genomen om het recreatief vliegverkeer in de zone een halt toe te roepen. Het leefgebied van de beekprik en een aantal andere belangrijke soorten, ook vogels, staat onder druk van de activiteiten van watering Het Schulens Broek, maar ook van het niet volledig nakomen van de engagementen door de Vlaamse Regering.

Wateringen en polders zijn natuurlijk niet alleen actief in Beringen, in de Vallei van de Zwarte Beek, maar ook op tal van andere plaatsen. We weten hoe groot de negatieve impact van een activiteit kan zijn. Het lijkt me bijgevolg nuttig om eens een grondig onderzoek te doen naar de werkwijze van de polders en wateringen.

Mijnheer de minister, ik kreeg graag een antwoord op de volgende vragen. Bent u op de hoogte van het incident van 27 maart 2007 in het natuurgebied Vallei van de Zwarte Beek? Vormen de ruimingswerken inderdaad een inbreuk op de Europese Habitatrichtlijnen en het decreet integraal waterbeleid?

Hoe wordt opgevolgd of de polders en wateringen conform het decreet integraal waterbeleid werken bij het uitvoeren van ruimingswerken? Hebt u weet van andere gevallen van ecologische schade ten gevolge van onoordeelkundig handelen door polders en wateringen?

Hoe zult u de toekomst van de beekprik in de Zwarte Beek vrijwaren? Welke maatregelen gaat u nemen

tegen watering Het Schulens Broek om verdere activiteiten die nefast zijn voor het voortbestaan van deze soort, te voorkomen?

Welke initiatieven zult u nemen met betrekking tot de verdere uitvoering van maatregelen die bij de Europese Commissie werden aangekondigd door de voormalige ministers Kelchtermans en Dua?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sla de feiten over, want die werden duidelijk geschetst door de heer Vandenbroucke. Het dossier is bijzonder actueel, want de zaak komt eerstdaags correctioneel voor in Hasselt. Het betreft niet de overtreding die recent werd begaan, maar wel een overtreding door dezelfde watering in 2003. Ik heb hierover een interpellatieverzoek ingediend, want hoe onooglijk klein de ingreep ook was, de politieke gevolgen zijn groot. De toestand doet me denken aan de tijd toen we het debat voerden over het decreet integraal waterbeleid zelf en meer bepaald over de plaats die aan de polders en wateringen werd toegewezen.

De politieke vraag die ik u wil stellen, mijnheer de minister, is de volgende. Hoe is het mogelijk dat sommige polders en/of wateringen er nog steeds in slagen om een aantal decretale afspraken en principes gewoon naast zich neer te leggen en om de duidelijk verwoorde doelstellingen gewoon te negeren?

Laat het duidelijk zijn dat ik niet alle polders en wateringen over één kam wil scheren. Ik heb al twee keer tijdens een studiedag een ongelooflijk interessante presentatie gezien van de mensen van de Melsterbeek in Sint-Truiden. Ze kunnen gerust een voorbeeld worden genoemd. Jammer genoeg zijn deze voorbeelden schaars.

Mijnheer de minister, ik wil nu even met u proberen het debat te voeren over de rol en de zin van polders en wateringen in het integraal waterbeleid en meer bepaald over degenen die zich niet aan de wettelijke afspraken houden. Het is des te cynischer dat in het kader van de wetgeving de aangelanden nog altijd een polder- of wateringbelasting moeten betalen. In het concrete voorbeeld van de Zwarte Beek heeft Natuurpunt nogal wat grond liggen in dat mooie habitatgebied. Zij moeten bovenop nog eens duizenden euro's neerleggen voor de watering en tegelijkertijd is die watering een instantie die zich niets aantrekt van natuur of van het integraal waterbeleid dat ze behoren uit te voeren.

Mijnheer de minister, als polders of wateringen zich niet aan het decreet houden, lijkt het me niet meer dan logisch dat ze gesanctioneerd worden en dat we ook het debat durven voeren over het afschaffen dan wel integreren van de polders en wateringen in waterschappen.

Ik vind dat dit niet meer kan. Ik wil even de juridische toer op gaan en verwijzen naar het decreet integraal waterbeleid. Artikel 78, paragraaf 1 zegt dat artikel 1 van de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen wordt vervangen door wat volgt: "Wateringen zijn openbare besturen buiten de polderzones ingesteld, met als taak, binnen de grenzen van hun territoriaal gebied, het verwezenlijken van de doelstellingen en het rekening houden met de beginselen zoals bedoeld in de artikels 4, 5 en 6 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid en het uitvoeren van het deelbekkenbeheerplan."

Jammer genoeg volgen een aantal polders en/of wateringen dat niet. Daarom vraag ik u hoe het zit met de uitvoering van het artikel 78 van het decreet integraal waterbeleid. In hoeverre worden polders en wateringen gecontroleerd op het respecteren van de aanpassing van de wet daaromtrent? Hoe gebeurt de controle concreet? Wie is verantwoordelijk voor deze controle? Hebt u een overzicht van de acties die op het terrein zijn ondernomen? Zijn er al frequent processen-verbaal opgesteld? In het noorden van Limburg, in de vallei van de Aa, worden ook geregeld overtredingen vastgesteld door natuurbeschermers. Welke maatregelen onderneemt u indien u geconfronteerd wordt met een dergelijke situatie? Kunt u bijvoorbeeld beslissen om de financiële ondersteuning van deze instanties terug te schroeven of eventueel te zeggen dat de aangelanden de belasting niet meer moeten betalen aan de polder of watering? Zijn er mogelijkheden om politiek in te grijpen?

Mijnheer de minister, ik heb nog een vraag die niet tot uw bevoegdheid behoort, namelijk over de bouwvergunningsplicht. Daar is nogal wat om te doen. Alweer in Limburg, namelijk in het gebied van de Dommel, is er enige heisa ontstaan naar aanleiding van een slibuiming die gebeurt in de Dommel in het kader van het actieplan zware metalen Umicore. Blijkbaar zijn die ingrepen zo drastisch dat het nabijgelegen natuurreserveaat Het Hageven door de daling van het grondwaterpeil flink in de problemen is geraakt, ondanks het feit dat er een hele smak subsidies, namelijk 5 miljoen euro, aan gegeven is in het kader van LIFE om tot een vernatting van het gebied te komen. Het debat dat zich daar afspeelt, gaat erover of ruiming al dan niet bouwvergunningsplichtig is. Mijnheer de minister, u mag me tegenspreken en zeer graag zelfs. Maar ik verneem dat vorig jaar het uitvoeringsbesluit over de bouwvergunningsplicht is versoepeld. Tot vorig jaar gold dat ruiming die zich afspeelden in ruimtelijk kwetsbare gebieden, bijvoorbeeld reservaten of habitatgebieden, bouwvergunningsplichtig waren. Blijkbaar is er in 2006 een beslissing genomen die zegt dat deze ruiming niet meer bouwvergunningsplichtig zijn. Klopt dat? Wat is de overweging daartoe geweest? Ik weet dat het niet uw bevoegdheid is en wil dat ook aan minister Van Mechelen vragen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik spreek me niet uit over het specifieke dossier omdat ik de details niet ken. Ik wil me wel aansluiten bij wat de heer Daems zegt, namelijk dat hij alle polders en wateringen niet over dezelfde kam wil scheren. Ik vind dat we ervoor moeten opletten deze zaak niet uit te smeren over de werking van alle polders en wateringen. Ik ken namelijk polders en wateringen die zeer goed werken. Het goed en correct ruimen van de grachten is zeer belangrijk. Het is soms ook heel belangrijk om snel te kunnen inspelen op lokale situaties, waar polders en wateringen sterk in staan. Ik hoop dat dit geval niet wordt aangegrepen om het goede werk van de meeste polders en wateringen zomaar te schrappen. Ik vind dat we dat ook eens in de kijker moeten zetten en dat we niet het andere karikaturale beeld moeten proberen te schetsen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Het is een wijze spreuk dat men nooit het kind met het badwater mag weggooien. Dat geldt ook voor de polders en wateringen.

Mijnheer Daems, wat de bouwvergunningsplicht betreft, stelt u de vraag best aan mijn collega. Ik wil er ook wel op antwoorden, maar dan denk ik dat het beter is ze nog eens te formuleren als afzonderlijke vraag. Gezien ook mijn collega vragen beantwoordt en het zijn bevoegdheid is, denk ik dat u het beter aan hem kunt vragen. Ik wil er wel met mijn collega verder overleg over plegen om u een volledig antwoord te geven.

Mijnheer Vandenbroucke, op uw vraag of ik daarvan op de hoogte was, is het antwoord ja. Het incident gebeurde op 27 maart en ik ben op de hoogte gesteld op 29 maart door Natuurpunt. Ook de provinciale dienst Limburg van het agentschap Natuur en Bos heeft een procesverbaal opgesteld waarin de vastgestelde inbreuken van deze niet-vergunde ruimingswerken van de watering Het Schulens Broek worden toegelicht in het licht van de vigerende Vlaamse en Europese regelgeving. De inbreuken waren gelijkaardig aan die van de ruimingswerken door dezelfde watering in hetzelfde gebied in juni 2003, waar de heer Daems naar verwees en waarvoor een pv werd opgesteld. De uitspraak van het vonnis voor de correctionele rechtbank te Hasselt wordt verwacht in de loop van mei.

De ruimingswerken vormen een inbreuk op de Europese Habitatrictlijn. Ook conform het decreet natuurbehoud zijn de niet-vergunde werken in strijd met de verbodsbepalingen van de verschillende statussen van het gebied. Hierop moest in de eerste plaats een ontheffing worden gevraagd en in uitvoering van de Habitatrictlijn moest hierbij een passende beoordeling worden toege-

voegd betreffende betekenisvolle effecten die op de habitat en de soorten van de speciale beschermingszone kunnen worden veroorzaakt.

Het decreet van 18 juli 2003 heeft via artikel 78 belangrijke wijzigingen aangebracht aan de taken van polders en wateringen. De besturen hebben voortaan als taak het verwezenlijken van de doelstellingen en het rekening houden met de beginselen zoals bepaald in de artikels 4, 5 en 6 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid. Het zoveel mogelijk behouden en herstellen van de natuurlijke werking van de watersystemen hoort daarbij. De wetgever heeft in alle wijsheid geoordeeld om die wateringen en polders niet af te schaffen.

Artikel 80 van de wet op de polders en de wet op de wateringen bevat de bepalingen inzake de werken uit te voeren door polders en wateringen. Voor de onderhouds- en instandhoudingswerken wordt jaarlijks, vóór 1 februari, een staat met raming opgemaakt van de werken die moeten worden uitgevoerd. Die staat wordt voorgelegd aan de bestendige deputatie. De frequentie van de controle door de provincie op de onderhouds- en instandhoudingswerken is mij niet bekend.

Het hoort tot de gebruiken dat de technische diensten van de provincies de bestekken voor ruimingswerken in opdracht van polders en wateringen goedkeuren. Bij die goedkeuring worden veelal afspraken gemaakt betreffende de opvolging van de uitvoering. De effectieve controle tijdens de uitvoering is vanzelfsprekend slechts mogelijk mits tijdige inkennisstelling van het aanvangsbevel en de uitvoeringsdagen.

Volgens artikel 81 mogen de polders of wateringen geen dijk, geen langsgracht, noch enig kunstwerk in de dijken aanleggen, doen verdwijnen of wijzigen, dan met de toestemming van de Vlaamse Regering, op advies van de bestendige deputatie en de belanghebbende gemeentebesturen bij de polders. Dit geldt eveneens voor de werken die het waterregime buiten het gebied van de polder of watering kunnen wijzigen.

De andere aanleg- en verbeteringswerken door polders en wateringen mogen volgens artikel 82 enkel worden uitgevoerd met toestemming van de bestendige deputatie en onder de door haar gestelde voorwaarden. De opstelling van de waterhuishoudingsplannen door een aantal polders en wateringen was een eerste belangrijkste stap ter realisatie van de verruimde taakstelling van de besturen.

De noodzakelijke acties uit de waterhuishoudingsplannen worden overgenomen in de deelbekkenbeheerplannen en zullen op vlak van voortgang van de uitvoering ook worden opgevolgd via de jaarlijkse schouwingen en via de rapportering binnen het waterschap. Via de planvorming is er reeds een voorafgaande controle

op de voorgenomen acties en werken. De voor het waterbeleid verantwoordelijke gedeputeerde heeft mij laten weten dat door de diensten van de provincie op een correcte wijze wordt opgetreden in dit dossier.

In juni 2003 werden door dezelfde watering in hetzelfde gebied ook ruimingswerken uitgevoerd met gelijkaardige ecologische schade tot gevolg. Ook toen werd een pv opgesteld. De procedure van de Europese Commissie inzake de ingebrekestelling, gevolgd door een met redenen omkleed advies, voor ongepast beheer van de speciale beschermingszone Zwarte Beek, dateert van 1998. Sindsdien werd er meermaals door diverse bevoegde instanties, het ANB en het provinciebestuur, bij de watering op aangedrongen om binnen haar werking niet alleen rekening te houden met de waterhuishouding maar ook met de maatschappelijke evolutie en met de bindende en afdwingbare beleidsdoelstellingen inzake milieu- en natuurbehoud op Europees niveau. De laatste jaren werd namelijk een spectaculaire afname van de beekprik vastgesteld. Andere gevallen zijn mij op vandaag niet bekend.

In samenwerking met de Vlaamse Milieumaatschappij, afdeling Water heeft het agentschap voor Natuur en Bos in het ontwerp van de bekkenbeheerplannen acties laten opnemen om vissen en hun leefomgeving in de waterlopen en kanalen duurzaam te laten beheren. Dat is actie 87. Deze bekkenbeheerplannen zijn van november 2006 tot 22 mei 2007 in openbaar onderzoek. De betreffende acties werden uitgewerkt op basis van de ecologische studies uitgevoerd in opdracht van de afdeling Water en het provinciebestuur.

De ontwerpplannen werden via de provinciale besturen ook bekendgemaakt aan alle lokale overheden, waaronder ook polders en watering. Tevens werd een specifiek project opgenomen: het DuLo of duurzaam lokaal waterplan Zwarte Beek, dat gericht is op het versterken van het leefgebied van de beekprik.

Het is heel belangrijk om te onderstrepen dat de provincie instaat voor het eerstelijnstoezicht op de watering. Ik heb vandaag geen enkele indicatie dat dit niet op een correcte wijze zou gebeuren. Daarnaast wordt door de buitendienst Limburg van het agentschap ook toezicht gehouden op de naleving van de natuurregelgeving. Ik onderstreepte al dat op dit moment een juridische procedure loopt. Op basis van eerder door de diensten vastgestelde overtredingen zal ik moeten uitmaken of ik daar al dan niet bijkomende maatregelen aan zal verbinden. Ik moet hier voorzichtig zijn aangezien binnenkort die uitspraak zal volgen. Ik moet rekening houden met de scheiding der machten. De uitspraak is al ver gevorderd en wordt in mei verwacht. Ik stel voor dat we even wachten om daar verdere conclusies uit te trekken. Het pv is opgemaakt voor de tweede, recidiverende, overtreding.

Wat is er in huis gekomen van de nota van minister Kelchtermans van januari 1999 en het opvolgingsrapport

van 9 september 1999 van minister Dua? Om het beekbeheer van nabij op te volgen en af te stemmen op de doelstellingen van de Habitatrichtlijn in geval van slibruiming door de watering Schulensbroek, werd in 1999 tussen de betrokken partijen een ruimingsprotocol afgesloten, waardoor bij de concrete werken de naleving van de voorwaarden vanuit natuurbehoud en de nauwe betrokkenheid van de toenmalige afdeling Natuur werden gegarandeerd. Diverse inbreuken op de betreffende regelgeving en op de vastgestelde randvoorwaarden in het protocol tonen aan dat een striktere controle en opvolging van de werking van de betreffende watering cruciaal is om te verzekeren dat het ruimingsbeheer volledig afgestemd wordt op de specifieke natuurdoelstellingen van het valleigebied.

Ook de omzetting op het gewestplan van een deel van het gebied van agrarisch gebied naar natuurgebied en de opname ervan in het Vlaams Ecologisch Netwerk werden ingezet om extra beschermingsmogelijkheden voor het gebied te verzekeren. Dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of GRUP omvat het kwetsbare brongebied en de bovenloop van de Zwarte Beek, die van cruciaal belang zijn voor het realiseren van een gebiedsgerichte ruimtelijk-ecologische kwaliteit, en moet als hoofdfunctie natuur krijgen. Dit gebied is bijzonder kwetsbaar als infiltratiegebied voor grondwater en vormt een belangrijke landschapsecologische verbinding tussen de militaire domeinen en de speciale beschermingszone van Leopoldsburg en Helchteren-Meeuwen.

De bestaande gebieden met bestemming natuurgebied zijn versnipperd en door het herbestemmen van dit gebied als natuurgebied kan de ruimtelijke samenhang en het bufferen van de natuurfunctie van de beekvallei worden verbeterd. Op die manier wordt het ruimtelijke beleid beter afgestemd op het milieubeleid, op voorwaarde dat de lokale besturen zich dan ook houden aan de vigerende regelgeving. Specifiek hieraan zal dringend aandacht moeten worden besteed.

Verder werden zowel door de particuliere vereniging Natuurpunt als door de Vlaamse Overheid extra inspanningen geleverd om het gebied veilig te stellen door middel van aankoop. In het militair deel van deze zone, het kamp Beverlo te Leopoldsburg, is sinds 2004 het LIFE project DANAH in uitvoering voor achterstallig beheer van open habitattypen, herstel van habitats en het opmaken van een geïntegreerd natuur- en bosbeheerplan.

Op de bijkomende vragen van de heer Daems heb ik al gedeeltelijk geantwoord, dat hoop ik toch. Ik verwees reeds naar het artikel 78 van het decreet.

In de uitvoering van het decreet integraal waterbeleid zijn er deelbekkenbeheerplannen opgesteld die de acties bevatten die in de komende planperiode moeten

worden uitgevoerd. Voor deze deelbekkenbeheerplannen loopt momenteel het openbaar onderzoek. Bij de goedkeuring van de deelbekkenbeheerplannen moet de instantie worden aangewezen die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het plan. De polders en wateringeng die door hun aantoonbare kennis en ervaring met betrekking tot integraal waterbeheer binnen een voldoende omvangrijk gedeelte van een deelbekken die taak aankunnen, zullen wellicht – ik druk mij voorzichtig uit – daartoe aangewezen worden. Deze polders en wateringeng zouden waar dit een meerwaarde betekent – en ik denk dat u hebt onderstreept dat er op bepaalde plaatsen een meerwaarde is – kunnen worden geherwaardeerd via fusie en/of uitbreiding tot op deelbekkenniveau, zodat zij beter in staat zullen zijn om de verruimde taakstelling uit te voeren, met inbegrip van de uitvoering van het deelbekkenbeheerplan. Ik ben daar nu volop mee bezig.

Mijnheer Daems, de wetgever is heel belangrijk, zeker als hij iets niet afschaft. Wij zien erop toe dat dit wordt opgevolgd. Men heeft toen gekozen voor grotere wateringeng en polders. Ik denk dat de wetgever dat toen ook zo heeft bedoeld. Die grotere wateringeng en polders hebben een meerwaarde en we moeten ervoor zorgen dat die meerwaarde zich verder kan ontplooiën. Daarom ben ik nu volop een fusiebeweging aan het voorbereiden.

Op de vraag naar de controle heb ik al geantwoord. Het opstellen van pv's is geen frequent voorkomend fenomeen. Gelukkig maar. In het geval dat u aanhaalt, werd – in uitvoering van het decreet op het natuurbehoud – een pv opgemaakt. Ik heb vandaag geen indicaties dat er dermate veel en grote overtredingen worden gemaakt door polders en wateringeng bij de uitvoering van hun taken, dat dit aanleiding moet geven tot veel pv's. Daarom zegt mevrouw Rombouts terecht dat dit spijtige incident, dat zich voor de tweede keer heeft voorgedaan en waarover in mei een uitspraak zal komen, niet mag en niet kan worden veralgemeend. Dat is positief.

Dan is er de vraag wat ik doe als een watering zich niet houdt aan het decreet. Ik wil nog eens onderstrepen dat het eerstelijns-toezicht op de watering gebeurt door de provincie. Ik heb in verband met de provincie waarover het hier gaat geen enkele indicatie dat dit niet op een correcte wijze zou zijn gebeurd. Daarnaast wordt ook door andere bevoegde diensten op de verschillende sectorale regelgevingen die raken aan het integrale karakter van het waterbeleid toezicht gehouden, in uitvoering van de bepalingen inzake stedenbouw en het Natuurdecreet.

Op dit moment wordt het landschap van polders en wateringeng hertekend. Met fusies, uitbreidingen of zelfs de afschaffing wordt de toekomstige werking van deze openbare besturen in het kader van het decreet integraal waterbeleid beter ingepast en gegarandeerd. Als zou blijken dat een watering of een polder haar of zijn decretale verplichtingen niet respecteert, dan zal ik mijn dien-

sten de opdracht geven om na te gaan op welke wijze hiertegen kan worden opgetreden. U hebt zelf een aantal suggesties gedaan. Ik hoop dat het niet moet, maar ik laat onderzoeken welke sancties en andere maatregelen kunnen worden genomen.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Ik dank de minister voor zijn bijzonder uitgebreid antwoord. We zullen dat goed bestuderen. Ik wil nog even verduidelijken dat ik het bestaansrecht van wateringeng en polders niet in vraag stel. Ik heb gewoon willen duidelijk maken dat wat in het natuurgebied van Beringen en omgeving gebeurt, manifest in tegenspraak is met een goed natuurbeheer. Ik kijk dan ook uit naar het vonnis dat de rechter van Hasselt zal vellen, en naar de reactie van de minister daarop.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Ook ik dank de minister voor het antwoord. Ik wil nog enkele punten vermelden. Een: de deputatie is verantwoordelijk voor de eerste lijnscontrole van de technische kant van de dossiers. Ik heb het dan over de bestekken en de ruimingswerken en dergelijke. De minister is evenwel de eerste verantwoordelijke om ervoor te zorgen dat onze Natura 2000-gebieden goed worden beheerd. Ik denk dat in dat geval de natuurwachter die voor u heeft gewerkt, correct heeft gehandeld.

We moeten hier een onderscheid maken tussen het toezicht op het terrein als de feiten al zijn gebeurd en het dus in feite al te laat is enerzijds, en de evaluatie van het beleid anderzijds. Wat dat tweede aspect betreft, blijf ik inzake het integraal waterbeleid een beetje op mijn honger zitten. De Zwarte Beek is geen alleenstaand probleem. Hier en daar stellen we zeer duidelijke overtredingen vast van doelstellingen die ook door dit parlement zijn aangenomen. Er is beslist om de polders en wateringeng niet af te schaffen, maar ze te integreren in ruimere gehelen; in de waterschappen. Men moet ze verplichten een aantal doelstellingen na te leven. Wij stellen vast dat ze niet worden nageleefd. Daarom zou ik binnen enkele maanden met u een debat willen voeren over welke instrumenten, bijvoorbeeld van economische aard, u wilt gebruiken om ervoor te zorgen dat dit effectief gebeurt.

Ik heb contact gehad met de mensen die het beheer van de Zwarte Beek voor hun rekening nemen. Ze zeggen dat de toestand sinds de laatste ruiming dramatisch is. Ze zeggen ook dat er geen enkele zinnige reden is, ook geen technische, waarom die ruiming moest gebeuren. Dat is misschien wel het ergste. Eigenlijk is het een provocatie. Ten slotte nog dit. Ik neem aan dat u

op de hoogte was van de beslissing van minister Van Mechelen en dus van de gehele regering om de bouwvergunningplicht voor ruiming in ruimtelijk kwetsbare gebieden af te schaffen. Misschien hebt u dat zelfs voorgesteld. Ik vind het in elk geval een vreemde zaak, want die afschaffing zorgt ervoor dat het instrument van de passende beoordeling dat aan die bouwvergunningplicht is gekoppeld en ook de watertoets worden weggenomen. Voor de kwetsbare gebieden is dat een belangrijke zaak. Ik zal niettemin de vraag ook aan minister Van Mechelen stellen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Patrick Lachaert treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de opvolging van het saneringsplan fijn stof

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de bestrijding van fijn stof is een van de speerpunten van uw beleid, want fijn stof is zeer schadelijk voor de volksgezondheid. In november 2005 stelde u daarom het Vlaams saneringsplan fijn stof voor. Het is een intern plan dat werd opgesteld om te voldoen aan de verplichtingen van de eerste dochterrichtlijn en van de Vlarem II-reglementering, maar het is vanzelfsprekend in hoofdzaak geïnspireerd door de gezondheid van onze inwoners.

Het saneringsplan geeft een heel concreet overzicht van de genomen, geplande en gewenste maatregelen op internationaal, Vlaams en eerder lokaal niveau. In het laatste hoofdstuk van het plan zijn de aangekondigde maatregelen in een overzichtstabel van erg concrete acties gegoten. Globaal genomen wordt er een onderscheid gemaakt tussen algemene acties voor alle sectoren, acties op het vlak van verkeer en vervoer, acties voor de industrie, acties voor de huishoudelijke en tertiaire sector, acties voor de land- en tuinbouw en de veeteelt, en ten slotte, zonespecifieke maatregelen. Die laatste hebben vooral betrekking op zeehavens en dergelijke, want daar zijn de concentraties van fijn stof hoog.

Met de uitwerking van het plan beoogt u een substantiële bijdrage te leveren aan de verlaging van de fijnstofconcentraties en dus een verbetering van de levensomstandigheden. Inmiddels is dit plan anderhalf jaar in werking. We kunnen dus de eerste conclusies trekken. Ik wil daarover enkele vragen stellen. Wat is de algemene

stand van zaken van de uitvoering van het saneringsplan fijn stof? Zijn hiervan op het terrein en in de meetstations al resultaten merkbaar?

Ik heb ook enkele specifieke vragen over de concrete maatregelen die u hebt aangekondigd. De eerste vraag gaat over de algemene acties voor alle sectoren. Hoe ver staat het met het onderzoek naar de diffuse bronnen van fijn stof in Vlaanderen? Zijn hier reeds mogelijke maatregelen op komst?

Een tweede vraag heeft betrekking op de concrete acties inzake verkeer en vervoer. Hoe ver staat het met het overleg tussen steden en gemeenten over de sanering van de luchtkwaliteitsknelpunten en over de luchtkwaliteit in de havenregio's? U hebt aangekondigd dat u milieuvriendelijke wagens zou aankopen bij de Vlaamse overheid. Hoe staat het daarmee? Zijn die er al? U had heel concrete acties in petto om inzake de riddynamiek beperkende maatregelen op te leggen. Hoe staat het daarmee?

Een derde vraag heeft betrekking op de huishoudelijke en tertiaire sector wat een heel belangrijke sector is om concrete acties te nemen. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de productnormering rond verwarmingsinstallaties? Een laatste vraag gaat over de sensibilisering rond vuurtjes in open lucht. Het blijkt dat vuurtjes die illegaal in de achtertuin worden gestookt, heel wat fijn stof veroorzaken. U hebt aangekondigd om de bevolking daarover meer te sensibiliseren.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik zal proberen op al deze vragen een antwoord te geven. Ze zijn zeer omvattend en zeer belangrijk.

U vraagt naar de stand van zaken van de uitvoering van het saneringsplan fijn stof. Ik heb 48 acties gedefinieerd, ik zal daarvan een overzicht bezorgen aan de commissiesecretaris. Maar ik meen dat er toch serieuze vordering gemaakt en werk gedaan is om die 48 acties zo snel mogelijk om te zetten. Ik haal er een aantal uit. Voor de acties rond de voertuigemissies die terecht als zeer schadelijk worden beschouwd, verwijs ik naar de ecologiepremie voor roetfilters voor vrachtwagens, de nieuwste generatie motoren de zogenaamde Euro V-motoren, de snelheidsbeperking, het stratenmodel CAR Vlaanderen waarmee voor steden en gemeenten de knelpuntstraten kunnen worden vastgesteld, het gebruik van de EcoScore met de ontwikkeling van de tweetalige databank en website.

Andere maatregelen zijn reeds principieel goedgekeurd en worden nog verder uitgewerkt door de bevoegde administraties. Ik denk aan de hervorming van de be-

lasting voor personenwagens en vrachtwagens op basis van de milieuprestaties van het voertuig, de problematiek van de fiscale pk en de EcoScore, een dynamisch verkeersmanagement waarbij zowel de files als de luchtkwaliteit baat hebben.

In een periode van anderhalf jaar is belangrijk werk gepresteerd – het is een argument pro domo wat mij betreft – maar het is te beperkt om daadwerkelijk een invloed te zien op de luchtkwaliteit waargenomen in de meetstations. Een aantal maatregelen zoals de modernisering van het voertuigenpark zullen pas op langere termijn resultaten opleveren. Een belangrijk aandeel van de fijnstofverontreiniging heeft bovendien een buitenlandse oorsprong.

Daarenboven kunnen meteorologisch ongunstige factoren de gunstige invloed van de maatregelen op de luchtkwaliteit maskeren. Evenwel, uit een overzicht van de verschillende stations van de dag- en jaargrenswaarde van PM10 in 2004 en 2005 blijkt het aantal overschrijdingen van de daggrenswaarde in 2005 in het merendeel van de stations gedaald ten opzichte van 2004. De jaargrenswaarde voor de bescherming van de gezondheid van de mens werd in 2005 op geen enkel station meer overschreden, waar dit wel zo was in 2004. Ook hier zijn met veel energie, engagement en doorzettingsvermogen de eerste voorzichtig positieve resultaten te zien. In het station te Oostrozebeke bijvoorbeeld, waar in de omliggende regio de laatste jaren een sterke sanering werd doorgevoerd, zijn deze dalingen duidelijk merkbaar en meetbaar.

U had vragen over de concrete maatregelen met betrekking tot de algemene acties voor alle sectoren. U vroeg hoever het staat met het onderzoek naar diffuse bronnen van fijn stof in Vlaanderen. Het onderzoek naar diffuse bronnen van fijn stof in Vlaanderen uitgevoerd door de dienst Lucht en Klimaat van het departement LNE is afgerond. De onderzoeksresultaten zullen in de nabije toekomst op de website van de betrokken dienst worden geplaatst. Deze onderzoeksresultaten worden mee in rekening gebracht bij de ontwikkeling van een globale aanpak van de problematiek van diffuus fijn stof in Vlaanderen die wordt behandeld door een ambtelijke werkgroep. Uit onderzoek naar de bronnen van fijn stof in hotspotzones in Vlaanderen en uit bovenvermeld onderzoek, blijken diffuse emissies een significante bijdrage te leveren op de luchtkwaliteit waargenomen in deze hotspotzones. De onderzoeksresultaten en de ervaring opgedaan tijdens terreinbezoeken zullen worden gebruikt bij het reductiebeleid voor gans Vlaanderen. Het actieplan Hotspots wordt momenteel afgewerkt. Ik zal er op korte termijn met de betrokken bedrijven en openbare besturen over overleggen.

Ik ga ervan uit dat uw vraag over de luchtkwaliteit in de havenregio's niet enkel op de Gentse haven slaat. Voor de luchtkwaliteit in de havenregio's verwijs ik naar de

maatregelen voor de industrie en naar de reeds vermelde maatregelen inzake diffuse emissies. Ze spelen immers een belangrijke rol voor de luchtkwaliteit in de havengebieden. Voor wat de maatregelen inzake de scheepvaart betreft, verwacht ik vooral heil van nieuwe internationale afspraken ter zake. Het overleg met de havenbesturen loopt. Ik doe er alles aan om de internationale afspraken zo snel mogelijk te concretiseren.

Het stratenmodel CAR Vlaanderen, waarmee steden en gemeenten potentiële luchtkwaliteitsknelpunten kunnen screenen, werd in juni 2006 gratis aan de steden en gemeenten ter beschikking gesteld. Het model met bijhorende handleiding kan sindsdien worden gedownload van de website, die u allen kent, www.vlaanderen.be/lucht. Er werden reeds verschillende studiedagen georganiseerd over het gebruik van dit model.

Aan de grootsteden en regionale steden wordt aangeraaden om naast een stratenmodel ook een globaal stedelijk model in te zetten. Bij het uitvoeren van zo'n globale analyse kunnen ook andere bronnen dan verkeer die de stedelijke luchtkwaliteit kunnen beïnvloeden, zoals bijvoorbeeld gebouwenverwarming en puntbronnen, opgenomen worden. Verschillende steden hebben reeds een dergelijke studie opgestart.

Het model CAR Vlaanderen wordt ook reeds in toenemende mate ingezet bij specifieke projecten op lokaal niveau via de MER-procedure. Dit was onder meer het geval voor projecten in de gemeente Bilzen, Antwerpen, Gent en Genk.

Er is een milieuvriendelijk aankoopbeleid voor wagens van de Vlaamse overheid. Ik verwijs naar het door de Vlaamse Regering aangenomen actieplan 2007-2010 'Milieuzorg in het voertuigenpark van de Vlaamse overheid'. In dit actieplan wordt onder meer benadrukt dat bij de aankoop van dienstvoertuigen en machines rekening gehouden zal worden met milieucriteria. De EcoScore wordt als criterium toegepast bij onder meer de aankoop van nieuwe voertuigen.

U vroeg naar het onderzoek naar ritdynamiekbeperkende maatregelen. Momenteel loopt hieromtrent een proefproject in samenwerking met TRITEL en het Vlaams Verkeerscentrum. De impact van dynamisch verkeersmanagement op de luchtkwaliteit op de ring rond Antwerpen wordt daarin bekeken. Het micromodel van de Antwerpse ring zal door het Vlaams Verkeerscentrum gebruikt worden om simulaties uit te voeren om de doorstroming te verbeteren met betrekking tot het dynamisch verkeersmanagement. Op basis van de berekeningen in dit model zullen aanbevelingen geformuleerd worden voor toekomstige berekeningen van het effect op luchtkwaliteit. Dit moet toelaten om het dynamisch verkeersmanagement, waar nodig en mogelijk, te optimaliseren in functie van de luchtkwali-

teit. Ik verwacht de resultaten van dit onderzoek in het begin van volgend jaar.

Inzake de vuurtjes in open lucht kan ik mededelen dat op 16 januari 2007 de ontwerpen van koninklijk besluit voor verwarmingsinstallaties op enerzijds vaste brandstoffen en anderzijds vloeibare en gasvormige brandstoffen werden goedgekeurd door de gewesten en de federale overheid tijdens de interministeriële conferentie Leefmilieu. In het goedgekeurde ontwerp van koninklijk besluit voor kachels op vaste brandstoffen staat een norm voor stofemissie. Op 6 maart 2007 bezorgde de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling een advies over de ontwerp teksten. Bijkomende adviezen worden nog ingewonnen.

Een sensibiliseringscampagne over vuurtjes in open lucht werd de voorbije jaren voortgezet via de bestaande brochure '25 percent van de dioxines wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin'. De campagne loopt met ondersteuning van de Vlaamse Infolijn. In mei 2007, binnenkort dus, zal een update van deze brochure gepubliceerd worden.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik zal de stand van zaken van de 48 acties met aandacht bekijken.

Dat u het saneringsplan hebt uitgevaardigd, siert u. Het is heel goed dat er een globale aanpak is voor het fijn stof, de luchtkwaliteit en het effect ervan op de volksgezondheid.

Ik begrijp dat er nog een actieplan Hotspots op stapel staat. Ik ga ervan uit dat het nog uitvoerig zal worden besproken in de commissie, maar ik wil graag al een suggestie doen. Gelet op het belang van het dossier, is het misschien een goed idee om een jaarlijkse bespreking en opvolging van het saneringsplan op de agenda van deze commissie te plaatsen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het beheer van voor de natuur waardevolle restpercelen in eigendom van Waterwegen en Zeekanaal

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Waterwegen en Zeeka-

naal NV, het voormalige AWZ, sloot vroeger heel wat akkoorden en beheersovereenkomsten met organisaties zoals Natuurpunt, Bond Beter Leefmilieu en Vogelbescherming Vlaanderen over het beheer van de restpercelen langs waterwegen. Het gaat vaak om heel waardevolle percelen, over dijken, kustduinen en gronden langs kanalen. Ik denk bijvoorbeeld aan de Leiemerssen. In Antwerpen zijn er heel wat belangrijke natuurgebieden in beheer gegeven in het verleden. Een ander voorbeeld zijn de Warandeduinen in Middelkerke.

Er was ook structureel overleg tussen de toenmalige AWZ, nu Waterwegen en Zeekanaal, afgekort W&Z, en de milieuorganisaties. Er waren heel wat vrijwilligers die de waardevolle natuurgronden gingen beheren en op die manier een belangrijke bijdrage leverden tot de natuur in Vlaanderen. Men maakte op die manier recreatie en natuureducatie mogelijk.

Door de operatie BBB is de AWZ omgevormd tot W&Z. Ondertussen blijkt dat heel wat van die beheersovereenkomsten met de milieuorganisaties worden opgezegd, dat er geen nieuwe beheersovereenkomsten meer worden afgesloten en dat op die manier de restpercelen die heel waardevol zijn voor de natuur en die geen enkele commerciële waarde hebben, niet meer kunnen worden beheerd door de vrijwilligers en natuurorganisaties. Dat is heel jammer. Nu moet dat door de overheid zelf gebeuren en moeten er middelen worden geïnvesteerd. We stellen vast op het terrein dat heel wat van die percelen gewoon worden omringd met een grote afsluiting en dat de recreanten er geen gebruik meer van kunnen maken.

Mijnheer de minister, kunt u bevestigen dat er geen restpercelen door W&Z meer in beheer gegeven worden aan milieubewegingen? Zo ja, wat is de reden hiervan?

Destijds werd naar aanleiding van de Scheldeverdieping een charter afgesloten tussen de toenmalige AWZ en de minister van Leefmilieu. Is dat charter nog in voege of vindt u dat er een nieuw charter moet worden opgesteld?

Hoe worden de voor de natuur waardevolle restpercelen in handen van W&Z momenteel beheerd nu ze niet meer in handen worden gegeven van de vrijwilligers en de milieuorganisaties?

Lijkt het u zinvol dat de eigendommen en restpercelen van W&Z die geen commerciële doeleinden hebben, worden ontwikkeld overeenkomstig de natuur en dat er recreatie mogelijk is?

Over welke middelen of instrumenten beschikt u om mee de visie te bepalen omtrent het beheer van de restpercelen van W&Z?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, ik wil me graag aansluiten als een van de architecten van het charter, toen nog met een ander petje op. We hadden met de toenmalige administratie Waterwegen en Zeewezen een overeenkomst afgesloten om niet alleen marginale stukjes eigendom van de administratie in beheer te geven aan natuurverenigingen maar ook om bijvoorbeeld afspraken te maken inzake duurzaam maaien van bepaalde dijklichamen. We hebben in het charter ook een earlywarningsysteem opgezet voor aantasting van natuurwaarden die in eigendom waren van de administratie Waterwegen en Zeewezen. Het is belangrijk dat in de nieuwe structuur die door de operatie BBB is vormgegeven, dat charter kan blijven overleven en dat gestructureerd driemaandelijks overleg tussen de milieubeweging en de administratie kan blijven doorgaan. Dat kan veel wrevel in een vroeg stadium wegnemen en remediëren zodat de problemen niet tot grote proporties moeten uitgroeien voor ze worden aangepakt.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil me graag aansluiten. Helaas hebben we weer een spijtige toestand meegemaakt, niet in Limburg maar op de kanaalberm tussen Gent en Brugge, waar vrij fors is ingegrepen door de diensten van W&Z. Ik geef u de foto's hiervan. Het is een zeer forse ingreep van de diensten. Ook hier is klacht neergelegd door de vzw Natuurpunt omdat dat compleet indruist tegen zaken die in het charter zijn opgenomen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Daems, het is goed dat ik die foto's krijg, want dat is voor mij nieuw. Mijnheer Martens, ik wist niet dat u architect van dat charter was.

Mevrouw Schauvliege, vanuit haar visie en missie heeft het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV als doelstelling het ontwikkelen van de waterweg en zijn domein, om aldus bij te dragen tot mobiliteit en veiligheid in een kader van natuurlijkheid. Het bewerkstelligen van de multifunctionaliteit van de waterweg is dan ook een strategische doelstelling van het agentschap. Dit betekent dat het beheer van de zogenaamde restgronden – die in het verleden vrijgekomen zijn bij de uitvoering van infrastructuurwerken of niet meer aangewend worden voor de exploitatie van de waterweg – door Waterwegen en Zeekanaal NV niet uitsluitend in functie van commerciële of economische doeleinden gebeurt, maar evenzeer wordt uitgeoefend met inachtneming van haar maatschappelijke opdracht. Het is de politiek van W&Z om deze gronden op een dusdanige manier te beheren dat zij een maximale economische of maatschappelijke return genereren, zonder

dat daarbij hun afstemming met de waterweg wordt gehypothecerd. In deze optiek streeft het agentschap er dan ook naar het beheer van de voor de natuur waardevolle restpercelen verder te optimaliseren. Dit als inleiding.

Waterwegen en Zeekanaal NV geeft de restpercelen die voor de natuur waardevol kunnen zijn, niet meer rechtstreeks aan de natuurverenigingen in beheer. In de eerste plaats is er een reeks initiatieven, gericht op het creëren van natuurontwikkeling op de restpercelen, die worden genomen in het kader van het integraal waterbeleid. In dat kader is W&Z NV een actieve en duurzame partner voor zowel het opstellen van de bekkenbeheersplannen als van de in redactie zijnde uitvoeringsbesluiten op het decreet integraal waterbeleid, die nodig zijn om deze restgronden nog duurzamer te beheren.

Met alle actoren die beleids- en/of beheersbevoegdheid hebben voor de openruimtegebieden, waaronder de natuurverenigingen, werd een eerste verkennend gesprek gevoerd en wordt er een eerste schets opgesteld van de mogelijke partnerships en relaties, vertrekkende vanuit de visie en missie van het agentschap en de principes van het integraal waterbeheer.

In de tweede plaats is er een samenwerking tussen W&Z NV en het Agentschap voor Natuur en Bos, voor het concretiseren van projecten inzake natuurontwikkeling. Er wordt aan gewerkt om deze samenwerking om te zetten in een samenwerkingsovereenkomst. In deze optiek is het Agentschap voor Natuur en Bos de voorkeurspartner in de visieontwikkeling en het geven van beheeradvies voor de restgronden. Hierdoor ontstaan er ook kansen voor het ontwikkelen van synergieën met het door het ANB beheerde groenpatrimonium, dat in vele gevallen paalt aan dat van het agentschap Waterwegen en Zeekanaal.

Aangezien het Agentschap Natuur en Bos ook voor bijvoorbeeld Natuurpunt de eerste gesprekspartner is en ook voor hen eigenaar is van aanpalende natuurgebieden, lijkt het duidelijk dat belangrijke meerwaarden kunnen ontstaan voor de natuur en de samenleving wanneer deze actoren voor deze concrete gebieden een gezamenlijk beheer gaan ontwikkelen. Hierbij kan het aangewezen zijn om ook deze samenwerkingsinitiatieven in een raamakkoord te gieten.

Door de hervorming van de Vlaamse overheid in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid is het destijds gesloten charter niet meer actueel. In de huidige structuur bestaat de mogelijkheid om het vroegere instrumentarium aan beheersvormen en eigendomsvormen te optimaliseren, rekening houdend met de kerntaken, de bevoegdheden, de kennis en ervaring van elke entiteit. Daarin past het gestructureerde overleg tussen de ver-

schillende entiteiten, zoals het eerder genoemde samenwerkingsverband tussen W&Z NV en het Agentschap voor Natuur en Bos.

Daarnaast moet worden vermeld dat er begin dit jaar een overleg heeft plaatsgevonden met de milieubeweging, waarbij een duidelijke toelichting werd verstrekt over de grote infrastructuurprojecten, over de visie en missie en de vernieuwde structuur van het agentschap. Ook werd er een vruchtbare en open dialoog gestart over de wederzijdse verwachtingen. Eind juni is een eerste vervolgoverleg gepland tussen W&Z NV en de milieubeweging. In de geest van het charter, dat door het BBB een andere impact heeft gekregen, worden de gesprekken gevoerd. We zullen het eindresultaat afwachten.

Zoals uit het bovenstaande mag blijken, is het de visie van W&Z NV om voor de restpercelen die voor de natuur waardevol zijn, een duurzaam beheer na te streven, rekening houdend met de feitelijke en planologische situatie en de eventueel noodzakelijke afstemming met de waterweg. Overigens kan niet worden ontkend dat W&Z NV, alleen reeds door het duurzaam realiseren van haar hoofdtaak, een belangrijke bijdrage levert aan het verbeteren van het leefmilieu. Dit wordt door alle partners erkend en zal de basis vormen van de samenwerkingsovereenkomsten die met ieder van hen zullen worden afgesloten of vernieuwd.

Het is ook mijn standpunt dat het zinvol is dat er aan eigendommen en restpercelen van W&Z NV – die geen commerciële doeleinden hebben en die niet dienstig zijn voor het beheer van de waterweg – waar relevant een bestemming van natuurontwikkeling of recreatie wordt gegeven.

Instrumenten om mijn visie als voogdijminister te laten doorwerken inzake het beheer van de restpercelen door het extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal, zijn enerzijds de beheersovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en het betrokken agentschap en anderzijds concrete opdrachten aan en overleg met het agentschap.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, u bent uw antwoord begonnen met de opdrachtverklaring van Waterwegen en Zeekanaal. In die opdrachtverklaring staat echter ook dat ze aandacht moeten hebben voor recreatie, natuur en verschillende groeperingen die daarmee in aanraking komen.

Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat er wordt gewerkt aan een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Het is me niet duidelijk of dat een overeenkomst is tussen Waterwegen en Zeekanaal en het Agentschap Natuur en Bosbeheer. Ziet u dat ook ruimer? Worden ook de milieubewegingen daarbij betrokken? Dat blijkt niet zo duidelijke

lijkt uit uw antwoord. Ik hoop dat dat laatste wel het geval is.

Voor het maatschappelijk draagvlak is het belangrijk dat ook milieubewegingen opnieuw bij de samenwerkingsovereenkomst worden betrokken. Er zijn tal van vrijwilligers die de waardevolle percelen hebben beheerd, en nog steeds beheren. Als u die beheersovereenkomsten afbouwt of niet meer afsluit, dan is dat geen goede zaak. Het is belangrijk dat de vrijwilligers ook hun steentje kunnen bijdragen aan het zinvol invullen van de voor de natuur waardevolle restpercelen.

U wilt dat vooral doen via het Agentschap Natuur en Bosbeheer. Ik kan daar deels inkomen, maar misschien kan dat agentschap verder overeenkomsten afsluiten met de milieubewegingen. Ik hoop dat dat wordt gerealiseerd.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik wil nog eens, voor alle duidelijkheid, herhalen dat de samenwerkingsovereenkomst wordt gesloten met het agentschap. Het agentschap kan dan op zijn beurt samenwerkingsovereenkomsten sluiten. Er is overleg met de natuurbewegingen, daar komt in juni nog een vervolg op. Zo zullen we weten welke de verwachtingen zijn aan beide kanten. Ik wil hier niet vooruitlopen op de feiten maar het toont wel aan dat het agentschap met de milieuverenigingen en met de vrijwilligers die daar actief zijn tot een goede verstandhouding en een goed overleg komt, en dat het tot concrete acties wil overgaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over industriële lozingen van kwik in water en lucht

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in deze warme tijden wordt ook de problematiek van het kwik belangrijker. Het is wetenschappelijk aangetoond dat door de opwarming van de aarde ook de mobiliteit van kwik in het milieu toeneemt. Kwik verspreidt zich over grotere afstanden.

Kwik dringt door in de voedselketen, waardoor de volksgezondheid van vooral vrouwen en kinderen gevaar loopt. Een hoge dosis kwik kan fataal zijn, maar zelfs een relatief kleine hoeveelheid kan het zenuwstelsel aantasten. Eind vorig jaar waarschuwden wetenschappers in het medisch vakblad The Lancet nog voor een stille pandemie van mentale schade door scheikun-

dige vervuiling. De schadelijke effecten zijn vaak opvallend en blijven dus onzichtbaar in de officiële gezondheidsstatistieken. Overigens kan worden aangetoond dat ook nu nog in Europa gezondheidsproblemen voorkomen op basis van kwikvervuiling, voornamelijk daar waar de nationaal aangenomen veiligheidsconcentratie wordt overschreden, bijvoorbeeld in vissen.

In het kader van de Noordzeeministersconferentie heeft ook ons land zich geëngageerd tot forse reducties van 70 procent voor kwiklozingen. Uit het recentste Milieu- en Natuurrapport van de Vlaamse Milieumaatschappij blijkt dat de doelafstand tot de globale kwikemissiereductiedoelstellingen voor lucht en water nog aanzienlijk is. Om de emissies van kwik terug te dringen, zullen de sectoren energie en chemie nog extra inspanningen moeten leveren.

Mijnheer de minister, welke maatregelen hebt u al genomen om de kwikvervuiling terug te dringen? Acht u het niet nuttig om een kwikemissiereductieprogramma op te maken, naar analogie met het emissiereductieplan voor verzuring- en ozonvormende stoffen of het reductieplan voor fijn stof, waarover mevrouw Schauvliege daarnet een vraag stelde, of het reductieplan voor cadmiumverontreiniging? Welke extra maatregelen zou een dergelijk programma kunnen bevatten om de globale kwikreductiedoelstelling van de Noordzeeministersconferentie, ook vertaald in het Milieubeleidsplan, alsnog te kunnen halen? Tot welke aanscherping van de sectorale milieuvergunningsvoorwaarden zou dit kunnen leiden?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, collega's, wij hebben hierover gedebatteerd naar aanleiding van de Europese thematische strategie met betrekking tot kwik. Ik heb u toen de vraag gesteld, mijnheer de minister, of er in de schoot van de Vlaamse Regering plannen bestaan om de limietdatum voor het kwikcelprocédé in de chloorindustrie, die vandaag op 2010 staat, te verschuiven naar 2020. U hebt daar toen niet op geantwoord. Ik stel u nogmaals de vraag, te meer daar ik in een nota die eventjes op de website van de leefmilieuadministratie heeft gestaan maar daar nu weer is verdwenen, heb gelezen dat er voorstellen zijn om inderdaad die datum op te schuiven naar 2020, conform het OSPAR-verdrag. Of u die voorstellen steunt, weet ik niet. Hebt u die beslissing genomen? U weet wellicht over welk dossier het gaat. Het gaat om bedrijven die nog langer dan vandaag gebruik wensen te maken van de klassieke maar zeer verontreinigende en zeer energie-intensieve kwikceltechniek in plaats van de veel betere membraantechnologie.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Het antwoord op de bijkomende vraag van de heer Daems is: neen, ik heb geen beslissing genomen om die datum te wijzigen en zal die beslissing

ook niet binnenkort nemen. Ik weet niet naar welke teksten u verwijst. Er is geen beslissing genomen. Als er een beslissing zou worden genomen, zal ik daar duidelijk over communiceren en desgevallend hier over discussiëren.

Administraties onderzoeken van alles op tal van vlakken. Er zijn dan mensen, zoals u, die iets horen en dan laten uitschijnen dat er al een beslissing is genomen. Er is geen beslissing genomen.

De heer Rudi Daems: Er is een voorstel tot herziening van de VLAREM-wetgeving. Deze is trouwens niet tot stand gekomen onder de vorige regering maar onder die daarvoor. Minister Kelchtermans heeft dat toen beslist. Ik vind dat een belangrijk gegeven, zeker in het licht van de bezorgdheid die de heer Martens uitspreekt.

Minister Kris Peeters: Er is geen beslissing genomen en ik zal kortelings geen beslissing nemen in die richting.

De vraag, mijnheer Martens, welke maatregelen ik al heb genomen, is wél relevant. Daar kan ik voor staan en mij verdedigen. U mag niet te veel vragen naar de intenties van een minister.

In het achtergronddocument 'Verspreiding van zware metalen' van het MIRA-T-rapport van 2006 wordt gesteld dat de doelstelling voor een aantal zware metalen – 70 procent reductie tegen 2010 van het niveau van 1995 – wel degelijk bijna bereikt is. Dit geldt in hoge mate voor arseen, lood en kwik. Voor deze metalen werd tot het jaar 2005 een belangrijke vermindering gerealiseerd. De emissie van kwik daalde sterk: in 2005 tot 34 procent van het niveau van 1995. Voor kwik is dus 66 procent al gerealiseerd; slechts 4 procent moet nog worden gerealiseerd.

Als randbemerking wil ik wel meegeven dat daarbij nog is uitgegaan van een relatief grote bijdrage van de elektriciteitssector. Een nieuwe, recente meettechniek geeft echter aan dat de emissies van deze sector erg laag tot verwaarloosbaar zijn en dat deze door een aantal maatregelen, onder meer in het kader van het NEC-reductieprogramma, nog verder zullen afnemen.

De belangrijkste industriële sectoren die kwikemissies veroorzaken zijn de chemie, de crematoria en de afvalverwerkingsinstallaties. De uitstoot van deze industriële installaties zijn in het verleden beduidend gedaald. De maatregelen die voor deze activiteiten van toepassing zijn of op stapel staan, zullen echter bijdragen tot de reductie nodig om de doelstelling te bereiken.

De kwikemissies van de basischemie worden vrijwel volledig door chloor-alkalibedrijven veroorzaakt. De emissies van de sector zullen op termijn verder ver-

minderen dankzij de uitfasering van de kwikceltechnologie, conform de Europese richtlijn ter zake. Voor de vuilverwerkingsinstallaties zijn sinds februari 2004 verstrengde normen, opgenomen in de VLAREM-reglementering, in voege. Bovendien zijn de installaties al verregaand uitgerust met rookgaszuiveringen.

In hoofdstuk 5.58 van VLAREM zijn sectorale bepalingen opgenomen over de luchtmissies van crematoria. Bovendien zal de emissie en immissie van kwik ten gevolge van de personencrematie automatisch uitfaseren, gezien de tandartsen amalgaamtandvullingen – legeringen op basis van kwik – vandaag hebben vervangen door synthetische vullingen.

U vraagt me of ik het niet nuttig acht om een Vlaams kwikemissiereductieprogramma op te maken. Aangezien de vooropgestelde doelstelling voor kwik wel degelijk bijna is bereikt en gezien de aanwezige en op stapel staande bepalingen, saneringen en evoluties, wordt een additioneel kwikemissiereductieprogramma niet nodig geacht. Ik ga er dus vanuit dat we het gat zullen dichtrijden. Op die manier denk ik dat ik ook uw derde vraag heb beantwoord.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Als hij zegt dat de doelstellingen bijna zijn bereikt, dan heeft hij het over de lozingen in de lucht. Het klopt inderdaad dat men nog 4 percent van de 70 percentdoelstelling is verwijderd. Uit het MIRA-T-rapport blijkt dat we voor de emissies in het oppervlaktewater nog 30 percent boven de doelstelling voor 2010 zitten. Uiteraard is het zo dat kwik vooral via de voedselketen, via vissen, in ons lichaam terecht komt. Het lijkt me dus nodig om bijkomende beleidsmaatregelen te treffen, zodat we onze internationale verbintenissen kunnen nakomen en de doelstellingen voor lozingen in water in het Milieubeleidsplan kunnen halen. Ik denk dus dat het antwoord van de minister een beetje tekortschiet. Kunt u nagaan of er op dat vlak geen bijkomende maatregelen nodig zijn?

U hebt er ook op gewezen dat de uitfasering van de kwikceltechnologie conform de Europese richtlijnen zal geschieden. Aansluitend bij de opmerking van de heer Daems wil ik opmerken dat we in de VLAREM-wetgeving verder gaan dan Europa oplegt. Destijds hebben we de OSPAR-aanbeveling gevolgd om de kwikcelprocédés versneld, tegen 2010, uit te faseren. De membraan-technologie heeft niet alleen het voordeel dat dit procédé niet met kwiklozingen gepaard gaat, maar ook energetisch tot 20 of 30 percent efficiënter is dan de kwikcelprocédés. Ook op dat vlak schiet uw antwoord tekort.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toepassing van het National Emission Ceilings (NEC) reductieprogramma

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ook deze zomer, of misschien nog vroeger, zal bij warm, windstil en zonnig weer de ozonconcentratie in de lucht opnieuw pieken. Ozon is schadelijk voor de luchtwegen. Het heeft vooral negatieve gevolgen voor jonge kinderen, ouderen en mensen met een zwakke gezondheid of aandoeningen aan de luchtwegen. Bij elke ozonpiek stelt men zich de vraag wat we aan deze overlast kunnen doen.

Het antwoord is dat er dringend nood is aan structurele maatregelen. Eenmalige maatregelen helpen mijns inziens niet. Stikstofdioxide zijn het meest zorgwekkend. De reductie van de uitstoot ervan verloopt niet zoals gewenst. De EU-richtlijn over nationale emissieplafonds voor luchtverontreinigende stoffen, de zogenaamde NEC-richtlijn, verplicht lidstaten om emissiereductieprogramma's op te maken waarin wordt aangegeven hoe zij tegen 2010 aan emissieplafonds voor NO_x, SO₂, vluchtige organische stoffen en ammoniak zullen voldoen.

Onlangs keurde de Vlaamse Regering een actualisering en herziening van het NEC-reductieprogramma goed. Dit reductieprogramma vormt de Vlaamse bijdrage aan het Belgische NEC-reductieprogramma dat de grote lijnen moet vastleggen van het emissiereductiebeleid in België voor ozonvormende en verzurende stoffen. In de actualisering van het Vlaamse reductieprogramma worden voor de verschillende sectoren mogelijke bijkomende maatregelen besproken om de NEC-doelstellingen alsnog te halen. De manier waarop deze bijkomende maatregelen ingevoerd worden, hangt af van het lopende overleg met de doelgroepen. Mogelijkheden zijn om via de VLAREM-wetgeving de sectorale milieuvergunningvoorwaarden aan te scherpen, de individuele milieuvergunning aan te scherpen, een convenant af te sluiten met sectoren of bedrijven, of economische instrumenten in te zetten. Wat dat laatste betreft, hebt u enige tijd geleden aangekondigd dat u gewonnen bent voor een heffing op de uitstoot van stikstofdioxide, op zijn minst als stok achter de deur voor het geval het lopende overleg met de doelgroepen niet tot het gewenste resultaat zou leiden. Gisteren hebt u nog als antwoord op een actuele vraag van de heer Daems aangekondigd dat u dat instrument als stok achter de deur wilt houden.

Voor welke specifieke sectoren en stoffen zal dit NEC-reductieprogramma effectief leiden tot een aanscher-

ping van de VLAREM-normen? Vooral voor NO_x zijn bijkomende maatregelen noodzakelijk om de doelstelling in 2010 alsnog te halen. Tijdens een debat in deze commissie in februari poneerde u al dat additionele maatregelen nodig zijn om de NO_x-doelstelling te halen en pleitte u voor een invoering van een NO_x-heffing. U stelde dat deze emissieheffing met terugsluizing van inkomsten zou worden doorgevoerd, tenzij tijdens overleg met de doelgroepen een consensus zou bereikt worden over een ander instrument.

Destijds meldde u dat het overleg met deze sectoren al lopende was. Maar de tijd dringt want u weet dat we in 2010 de emissiereducties moeten gerealiseerd hebben. Wat is de stand van zaken van dit overleg? Zijn er al resultaten geboekt? Zo ja, welke? Zo nee, hoeveel tijd geeft u het overleg met de sectoren nog alvorens een NO_x-heffing in te voeren? Kunnen andere instrumenten nog tijdig resultaat opleveren, in de wetenschap dat aanpassingen van de sectorale milieuvergunningvoorwaarden pas op langere termijn bij vernieuwing van de vergunning doorwerken en in de wetenschap dat aanpassingen aan individuele milieuvergunningen ook een zekere tijd vragen, gelet op de doorlooptijd van de administratieve procedure tot aanpassing van de vergunning en dat bijkomende investeringen soms MER-plichtig kunnen zijn en dus een voorafgaandelijke MER-procedure moeten doorlopen? Wetende dat de nodige reductie ten laatste in 2010 moet gerealiseerd zijn en rekening houdende met bovenvermelde termijnen, wat is dan de deadline voor het vaststellen van de nodige maatregelen en het eventueel invoeren van een NO_x-heffing?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, geachte collega's, zoals gisteren al uit het debat in de plenaire vergadering gebleken is, naar aanleiding van mijn actuele vraag over de gezondheid van de bossen in Vlaanderen, is de doelfaamstand ten opzichte van de doelstelling 2010 nog zeer groot. Vandaar dat ik gezegd heb dat ik de maatregelen in het geactualiseerde reductieprogramma weinig ambitieus vind. Ik zou, ter aanvulling van het debat van gisteren en ter aanvulling van de vragen van de heer Martens, nog drie dingen willen vragen.

Heeft de overschrijding van de voorgestelde emissieplafonds tot gevolg dat de milieubeleidsvereenkomst met de elektriciteitssector moet worden opengebroken en dat er dus opnieuw met deze sector moet worden onderhandeld? Ten tweede, er is een overweging in het reductieprogramma om de norm voor de stookkolies in de keramische sector te versoepelen. Wat is uw argumentatie? En ten slotte, is al overwogen om eventueel gelijkaardig aan de CO₂-emissiehandel ook een handel in NO_x op te zetten, zoals trouwens vandaag in Nederland en in Polen reeds bestaat?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, we hebben het er gisteren over gehad en als men daar wenst op terug te komen met een aantal concrete vragen, is dat voor mij geen probleem.

Momenteel werkt de administratie aan een besluit tot wijziging van de VLAREM-wetgeving. Dit besluit zal een aantal voorstellen bundelen, waaronder een aantal maatregelen die invulling geven aan het NEC-reductieprogramma. Voor VOS, de vluchtige organische stoffen, gaat het om de volgende maatregelen: het lekdetectie- en herstelprogramma voor fugatieve of diffuse emissies van pompen, kleppen, verbindingselementen en dergelijke in chemie en petroleumraffinerijen en aanpak van op- en overslagemissies in chemie en raffinaderijen. Voorts zijn er een aantal engagementen van de grafische sector en de op- en overslagsector die verder gaan dan de geldende milieuwetgeving om de emissies aan VOS te reduceren. Deze zullen zeker voor 2010 doorgevoerd worden en zullen ervoor zorgen dat het VOS NEC-emissieplafond zal gehaald worden. De instrumentenkeuze moet hier nog gemaakt worden: is het milieuvergunning, VLAREM-wetgeving of convenant? Ook voor andere sectoren – kunststofverwerking, verfproductie, textielsector en dergelijke – loopt er momenteel nog overleg. Eventuele maatregelen die hieruit vloeien kunnen mogelijk pas na 2010 doorgevoerd worden.

Wat de stikstofoxiden betreft, is er voor de raffinaderijen eveneens een concreet VLAREM-voorstel klaar, dat in bovenvermeld ontwerp van VLAREM-besluit zal worden opgenomen. Het betreft een aanpassing van het dubbelconcept, wat noodzakelijk is om de reductiedoelstelling voor deze sector te realiseren.

Zoals opgenomen is in het reductieprogramma, kunnen er nog andere maatregelen genomen worden in volgende industriële sectoren: de elektriciteitssector, de glasindustrie, de chemische industrie en de productie van ijzer en staal. Voor een beschrijving van deze maatregelen kunt u kijken naar het reductieprogramma. Dankzij deze aanpak overleggen we meer dan vroeger welke maatregelen genomen moeten worden. Dat is niet evident. Ofwel zijn ze zeer duur ofwel technisch onzeker. Maar daar wordt verder aan gewerkt.

U vroeg wat de stand van zaken is van het overleg met doelgroepen betreffende de invoering van de emissieheffing en of er al resultaten geboekt zijn. Op 9 maart laatstleden heeft de Vlaamse Regering de beslissing genomen om op korte termijn overleg te plegen met de doelgroepen om uitsluitel te krijgen over het instrument dat gehanteerd zal worden om het emissieplafond voor NO_x te bereiken, en over het resultaat van dit overleg te rapporteren aan de Vlaamse Regering. Op basis van dit overleg zal ik, conform deze beslissing, een addendum bij het NEC-programma ter goedkeu-

ring voorleggen aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering heeft evenwel reeds beslist om tegen 2008 of 2009 een tijdelijke regulerende heffing voor stationaire bronnen in te voeren met een maximale terugsluizing van de inkomsten naar kostenefficiënte reductieprojecten voor stationaire bronnen, tenzij op basis van het nu lopende overleg met de doelgroepen een consensus wordt bereikt over alternatieve additionele instrumenten en/of maatregelen met hetzelfde reductiepotentieel. Ik ben dus volop aan het overleggen om eventueel tot maatregelen te komen die nog beter en efficiënter zijn dan zo'n heffing.

Het voordeel van een emissieheffing is dat het systeem vrij eenvoudig te implementeren is. Door de inkomsten van de heffing terug te sluisen naar de industrie, wordt de totale last voor de industrie bovendien binnen de perken gehouden. Een economisch instrument heeft ook als voordeel dat het de industrie aanspoort om op zoek te gaan naar oplossingen en mogelijke maatregelen die zich niet beperken tot wat in de sectorstudies geïdentificeerd werd. Ze sporen ook aan tot procesoptimalisaties, wat heel moeilijk op te leggen is via andere instrumenten.

Het overleg met de doelgroepen loopt. De doelgroepen onderzoeken momenteel zowel het voorstel tot emissieheffing als eventuele alternatieven. Zo heeft de chemische sector laten weten om op zeer korte termijn een voorstel tot MBO voor te stellen als alternatief voor de emissieheffing. Dat overleg wordt voortgezet.

De efficiëntie en effectiviteit van alle alternatieve voorstellen zullen vergeleken worden met de voorgestelde emissieheffing. Ik plan ook overleg met de andere relevante doelgroepen. Het is de betrachting om dit overleg in een tijdspanne van enkele maanden af te ronden, zodat er voldoende tijd overblijft om het gekozen instrument in te voeren. Ik hoop dat jullie daar rustig naar uitkijken. Als het afgerond is, kan ik daar de nodige informatie over geven.

Kunnen andere instrumenten nog tijdig resultaat opleveren? Ik trap natuurlijk een open deur in als ik zeg dat de deadline van 2010 niet meer veraf is. Bij de keuze van het instrument zal daarmee rekening moeten worden gehouden. Ik wil er wel uitdrukkelijk op wijzen dat de Vlaamse Regering nu een actualisering van het NEC-reductieprogramma goedgekeurd heeft. Daarin moesten bijkomende reductiemaatregelen worden opgenomen, omdat het vorige reductieprogramma, waar we het gisteren over gehad hebben, ten eerste blijkbaar niet ver genoeg ging om de doelstellingen te halen en ten tweede veel te laat was goedgekeurd, waardoor een aantal nuttige maatregelen wellicht te laat uitgevoerd konden worden. Als er eenmaal vertraging is, is het niet eenvoudig om die nog weg te werken.

Ik neem in elk geval mijn verantwoordelijkheid. Ik wil mij hier niet gemakkelijk vanaf maken, maar ik kan

natuurlijk geen wonderen verrichten, ook al probeer ik dat elke dag. Met dit geactualiseerde reductieprogramma hebben we, na tweeënhalve jaar tijd, al heel wat werk verricht. Mocht ik in 2004 niet met die achterstand in de invoering van de maatregelen geconfronteerd zijn, had ik natuurlijk al verder gestaan. Ik kan natuurlijk zeggen dat men in de vorige legislatuur ook later gestart is. Ik wil daar niet telkens op terugkomen. Ik doe al het mogelijke om in deze legislatuur de nodige maatregelen te nemen.

Ik denk dat ik voldoende geantwoord heb over de stand van zaken rond die heffing. Wanneer ik wat verder sta met het overleg, zal daarover gerapporteerd worden. Het is niet nodig om er telkens naar te vragen. Als we resultaten geboekt hebben, zal ik ook in deze commissie verslag uitbrengen.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Er zit duidelijk perspectief in bijkomende emissiereductiemaatregelen, die nodig zijn om onze doelstelling te halen. Ik begrijp dat het overleg met een aantal sectoren over enkele maanden afgerond wordt en dat op basis van de resultaten daarvan bekeken wordt of er een milieubeleidsvereenkomst afgesloten wordt met een aantal sectoren, dan wel of de emissieheffing wordt ingevoerd. Als die heffing wordt ingevoerd, zal dat dus uiterlijk in 2008 of 2009 zijn. Mij maakt het niet uit of een kat zwart of wit is, mijnheer de minister, als ze maar muizen vangt.

Het verheugt me te vernemen dat het overleg over enkele maanden al tot resultaten moet leiden. Ik kijk met veel interesse uit naar het addendum bij het NEC-reductieprogramma waarin de bijkomende maatregelen zullen worden bezegeld en dat u aan de Vlaamse Regering zult voorleggen.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik heb u drie bijkomende vragen gesteld. Is het voor u mogelijk om er in het bestek van dit debat op te antwoorden of verkiest u een aparte vraag om uitleg?

Minister Kris Peeters: Welke vragen heb ik niet beantwoord?

De heer Rudi Daems: Ik heb u de volgende bijkomende vragen gesteld. Heeft de overschrijding van de voorgestelde emissieplafonds tot gevolg dat de milieubeleidsvereenkomst met de elektriciteitssector moet worden doorbroken?

Is er sprake van een versoepeling van de normen voor de stookinstallaties en de keramische sector? Zo ja, wat is dan uw motivatie?

Werd bekeken, overwogen of onderzocht of, naar het voorbeeld van de emissiehandel voor CO₂, een emis-

siehandel in NOx nuttig kan zijn? Die bestaat al in een aantal buurlanden.

Minister Kris Peeters: Voor wat de laatste vraag betreft, kan ik antwoorden dat de administratie me heeft laten weten dat het aanbod te beperkt is om een emissiehandel voor NOx op te starten in Vlaanderen. We hebben het daar in het verleden al over gehad. Ik heb ook begrepen dat Nederland, waar de handel al werd ingevoerd, heeft vastgesteld dat het aanbod te beperkt is. We moeten dus heel goed onderzoeken of dit wel het meest relevante instrument is. Op basis van de info waarover ik nu beschik, blijkt het niet iets te zijn waar men warm voor loopt.

De aspecten uit uw andere vragen waarop u onvoldoende antwoord hebt gekregen, zullen de volgende weken of maanden geconcretiseerd worden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
